

ЗАКОН

о заштити конкуренције

“Службени гласник РС”, бр. 51 од 14. јула 2009, 95 од 31. октобра 2013, 35 од 23. априла 2026 - др. закон

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита конкуренције на тржишту Републике Србије, у циљу економског напретка и добробити друштва, а нарочито користи потрошача, као и оснивање, положај, организација и овлашћења Комисије за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија).

Територијална примена

Члан 2.

Одредбе овог закона примењују се на акте и радње учињене на територији Републике Србије, односно на акте и радње учињене ван њене територије који утичу или би могли утицати на конкуренцију на територији Републике Србије.

Персонална примена

Члан 3.

Одредбе овог закона примењују се на сва правна и физичка лица која непосредно или посредно, стално, повремено или једнократно учествују у промету робе, односно услуга, независно од њиховог правног статуса, облика својине или држављанства, односно државне припадности (у даљем тексту: учесници на тржишту), и то на:

- 1) домаћа и страна привредна друштва и предузетнике;
- 2) државне органе, органе територијалне аутономије и локалне самоуправе;
- 3) друга физичка и правна лица и облике удруживања учесника на тржишту (синдикати, удружења, спортске организације, установе, задруге, носиоци права интелектуалне својине и др.);
- 4) јавна предузећа, привредна друштва, предузетнике и друге учеснике на тржишту, који обављају делатности од општег интереса, односно којима је актом надлежног државног органа додељен фискални монопол, осим уколико би примена овог закона спречила обављање тих делатности, односно обављање поверених послова.

Радни односи

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на радне односе између послодаваца и запослених, као ни на радне односе уређене колективним уговором између послодавца и синдикалних удружења.

Повезани учесници на тржишту

Члан 5.

Повезаним учесницима на тржишту у смислу овог закона сматрају се два или више учесника на тржишту који су повезани тако да један или више учесника на тржишту контролише другог или друге учеснике на тржишту (у даљем тексту: повезани учесници на тржишту).

Контрола над учесником на тржишту у смислу овог закона представља могућност одлучујућег утицаја на вођење послова другог или других учесника на тржишту, а нарочито:

- 1) ако контролни учесник има својство контролног (матичног) друштва, односно контролног члана или акционара, самостално или заједничким деловањем, по правилима о повезаним привредним друштвима у смислу закона којим се уређује положај привредних друштава;
- 2) на основу својине или других имовинских права на имовини или делу имовине другог учесника на тржишту;
- 3) на основу права из уговора, споразума или из хартија од вредности;
- 4) по основу потраживања или средстава за обезбеђење потраживања или на основу услова пословне праксе које одређује контролни учесник.

Повезани учесници на тржишту у смислу овог закона сматрају се једним учесником на тржишту.

На повезане учеснике на тржишту сходно се примењују правила о повезаним лицима и повезаним привредним друштвима у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава, ако та правила нису у супротности са одредбама овог закона.

Релевантно тржиште

Члан 6.

Релевантно тржиште у смислу овог закона јесте тржиште које обухвата релевантно тржиште производа на релевантном географском тржишту.

Релевантно тржиште производа представља скуп робе, односно услуга које потрошачи и други корисници сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене.

Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Влада ближе прописује критеријуме за одређивање релевантног тржишта.

Обрачун годишњег прихода

Члан 7.

Годишњи приход учесника на тржишту у смислу овог закона утврђује се у висини укупног годишњег прихода пре опорезивања, за обрачунску годину која претходи години у којој је покренут поступак.

Укупан годишњи приход из става 1. овог члана за учеснике на тржишту финансијских услуга, као и за друштва за осигурање и друштва за реосигурање, израчунава се на следећи начин:

1) за учеснике на тржишту финансијских услуга, после одбијања пореза који се директно односе на њих, узима се збир следећих прихода:

(1) прихода од камата и сличних прихода,

(2) прихода од хартија од вредности (приход од акција и других хартија од вредности које имају променљив принос, приход од удела код учесника на тржишту, приход од акција у повезаним учесницима на тржишту),

(3) прихода од накнада и провизија,

(4) позитивне разлике између финансијских прихода и финансијских расхода,

(5) других прихода из пословања;

2) за друштва за осигурање и друштва за реосигурање, узима се приход од премија по основу уговора о осигурању и реосигурању закључених од стране или у име тих друштава по одбитку пореза који се плаћа на износ премија по једном уговору или на укупан износ премија.

Укупан годишњи приход из става 1. овог члана за облике удруживања учесника на тржишту, утврђује се на основу збира укупних годишњих прихода удружених учесника.

Девизна клаузула

Члан 8.

Износи исказани у еврима у овом закону, као и актима донетим на основу овог закона, обрачунавају се у динарима по средњем курсу Народне банке Србије, на дан обрачуна годишњег промета, односно уплате или наплате изречене мере.

II. ПОВРЕДЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Појам

Члан 9.

Повредом конкуренције у смислу овог закона сматрају се акти или радње учесника на тржишту које за циљ или последицу имају или могу да имају значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције.

1. Рестриктивни споразуми

Појам и забрана рестриктивног споразума

Члан 10.

Рестриктивни споразуми су споразуми између учесника на тржишту који имају за циљ или последицу значајно ограничавање, нарушавање или спречавање, конкуренције на територији Републике Србије.

Рестриктивни споразуми могу бити уговори, поједине одредбе уговора, изричити или прећутни договори, усаглашене праксе, као и одлуке облика удруживања учесника на тржишту, а којима се нарочито:

- 1) непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине;
- 2) ограничава и контролише производња, тржиште, технички развој или инвестиције;
- 3) примењују неједнаки услови пословања на исте послове у односу на различите учеснике на тржишту, чиме се учесници на тржишту доводе у неповољнији положај у односу на конкуренте;
- 4) условљава закључивање уговора или споразума прихватањем додатних обавеза које с обзиром на своју природу и трговачке обичаје и праксу нису у вези са предметом споразума;
- 5) деле тржишта или извори набавки.

Рестриктивни споразуми забрањени су и ништави, осим у случајевима изузећа од забране у складу са овим законом.

Услови за изузимање од забране

Члан 11.

Рестриктивни споразуми могу бити изузети од забране уколико доприносе унапређењу производње и промета, односно подстицању техничког или економског напретка, а потрошачима обезбеђују правичан део користи под условом да не намећу учесницима на тржишту ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључују конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Појединачно изузеће од забране

Члан 12.

На захтев учесника у рестриктивном споразуму, Комисија може изузети поједини рестриктивни споразум од забране (у даљем тексту: појединачно изузеће).

Подносилац захтева за појединачно изузеће сноси терет доказивања испуњености услова из члана 11. овог закона.

Период на који се односи појединачно изузеће из става 1. овог члана не може бити дужи од осам година.

Влада ближе прописује садржину захтева из става 1. овог члана.

Изузеће од забране по категоријама споразума

Члан 13.

Изузеће од забране рестриктивног споразума може да се односи на одређене категорије споразума, уколико су испуњени услови из члана 11. овог закона, као и други посебни услови који се односе на врсту и садржину споразума, односно дужину његовог трајања.

Рестриктивни споразуми који испуњавају услове из става 1. овог члана не подносе се Комисији ради изузећа.

Влада одређује категорије споразума и ближе прописује посебне услове из става 1. овог члана.

Споразуми мањег значаја

Члан 14.

Споразуми мањег значаја су споразуми између учесника на тржишту чији укупни тржишни удео на релевантном тржишту производа и услуга на територији Републике Србије, није већи од:

- 1) 10% тржишног удела, уколико учесници у споразуму послују на истом нивоу ланца производње и промета (хоризонтални споразуми);
- 2) 15% тржишног удела, уколико учесници у споразуму послују на различитом нивоу ланца производње и промета (вертикални споразуми);
- 3) 10% тржишног удела, уколико споразум има карактеристике и хоризонталних и вертикалних споразума или где је тешко одредити да ли је споразум вертикалан или хоризонталан;
- 4) 30% тржишног удела, уколико се ради о споразумима са сличним утицајем на тржиште закљученим између различитих учесника, ако појединачни тржишни удео сваког од њих не прелази 5% на сваком појединачном тржишту на коме се испољавају ефекти споразума.

Споразуми мањег значаја су дозвољени, осим ако је циљ хоризонталног споразума одређивање цена или ограничавање производње или продаје, односно подела тржишта снабдевања, као и ако је циљ вертикалног споразума одређивање цене, односно поделе тржишта.

2. Злоупотреба доминантног положаја

Доминантан положај на тржишту

Члан 15.

Доминантан положај има учесник на тржишту који, због своје тржишне снаге, може да послује на релевантном тржишту у значајној мери независно у односу на стварне или потенцијалне конкуренте, купце, добављаче или потрошаче.*

Тржишна снага учесника на тржишту се утврђује у односу на релевантне економске и друге показатеље, а нарочито:*

- 1) структуру релевантног тржишта;***
- 2) тржишни удео учесника на тржишту чији се доминантни положај утврђује, нарочито ако је већи од 40% на утврђеном релевантном тржишту;***
- 3) стварне и потенцијалне конкуренте;***
- 4) економску и финансијску снагу;***
- 5) степен вертикалне интегрисаности;***

- 6) предности у приступу тржиштима снабдевања и дистрибуције;*
- 7) правне или чињеничне препреке за приступ других учесника тржишту;*
- 8) снагу купца;*
- 9) технолошке предности, права интелектуалне својине.*

Два или више правно независна учесника на тржишту могу да имају доминантан положај ако су повезани економским везама тако да на релевантном тржишту заједнички наступају или делују као један учесник (колективна доминација).*

Терет доказивања доминантног положаја на утврђеном релевантном тржишту је на Комисији.*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Злоупотреба доминантног положаја

Члан 16.

Злоупотреба доминантног положаја на тржишту забрањена је.

Злоупотребом доминантног положаја, нарочито се сматра:

- 1) непосредно или посредно наметање неправичне куповне или продајне цене или других неправичних услова пословања;
- 2) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја;
- 3) примењивање неједнаких услова пословања на исте послове са различитим учесницима на тржишту, чиме се поједини учесници на тржишту доводе у неповољнији положај у односу на конкуренте;
- 4) условљавање закључења уговора тиме да друга страна прихвати додатне обавезе које по својој природи или према трговачким обичајима нису у вези са предметом уговора.

III. КОНЦЕНТРАЦИЈА УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ

Појам концентрације

Члан 17.

Концентрација учесника на тржишту настаје у случају:

- 1) спајања и других статусних промена у којима долази до припајања учесника на тржишту у смислу закона којим се уређује положај привредних друштава;
- 2) **стицања од стране једног или више учесника на тржишту, непосредне или посредне контроле у смислу члана 5. став 2. овог закона над другим учесником на тржишту или више учесника на тржишту, или делом, односно деловима других учесника на тржишту, који могу представљати самосталну пословну целину;***
- 3) заједничког улагања од стране два или више учесника на тржишту у циљу стварања новог учесника на тржишту или стицања заједничке

контроле у смислу члана 5. став 2. овог закона над постојећим учесником на тржишту, који послује на дугорочној основи и има све функције независног учесника на тржишту.

Сматраће се једном концентрацијом две или више трансакција између истих учесника на тржишту, извршених у временском периоду краћем од две године, при чему се као време њеног настанка узима дан извршења последње трансакције.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Изузеци

Члан 18.

Не сматра се да је настала концентрација учесника на тржишту ако:

- 1) банка или друга финансијска организација или друштво за осигурање, у току свог редовног пословања, привремено стекне акције или уделе, ради даље продаје, под условом да их прода најкасније у року од годину дана од дана стицања и да их не користи тако да утиче на пословне одлуке учесника на тржишту у погледу његовог понашања на тржишту;
- 2) друштво за управљање инвестиционим фондом или инвестициони фонд стекне учешће у учеснику на тржишту, под условом да своја права заснована на том учешћу остварују само ради очувања вредности свог улагања и под условом да не утиче на конкурентско понашање тог учесника на тржишту;
- 3) заједничко улагање има за циљ координацију тржишних активности између два или више учесника на тржишту који задржавају своју правну независност, при чему ће овакво заједничко улагање бити оцењивано у складу са чл. 10. и 11. овог закона;
- 4) стечајни управник стекне контролу над учесником на тржишту.

Комисија може продужити рок из става 1. тачка 1) овог члана, на захтев стицаоца акција или удела, под условом да стицалац докаже да продаја акција или удела није разумно била могућа у оквиру тог рока, али најдуже за још шест месеци.

Дозвољеност концентрације

Члан 19.

Концентрације учесника на тржишту су дозвољене, осим ако би значајно ограничиле, нарушиле или спречиле конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја.

Дозвољеност концентрације учесника на тржишту се утврђује у односу на:

- 1) структуру релевантног тржишта;
- 2) стварне и потенцијалне конкуренте;
- 3) положај на тржишту учесника у концентрацији и њихову економску и финансијску моћ;

- 4) могућности избора добављача и корисника;
- 5) правне и друге препреке за улазак на релевантно тржиште;
- 6) ниво конкурентности учесника у концентрацији;
- 7) трендове понуде и потражње релевантне робе односно услуга;
- 8) трендове техничког и економског развоја;
- 9) интересе потрошача.

IV. КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Положај Комисије

Члан 20.

Комисија је самостална и независна организација која врши јавна овлашћења у складу са овим законом.

Комисија има статус правног лица.

Комисија за свој рад одговара Народној скупштини, којој подноси годишњи извештај о раду до краја фебруара текуће године, за претходну годину.

Надлежност Комисије

Члан 21.

Комисија је надлежна да:

- 1) решава о правима и обавезама учесника на тржишту у складу са законом;
- 2) одређује управне мере у складу са овим законом;
- 3) учествује у изради прописа који се доносе у области заштите конкуренције;
- 4) предлаже Влади доношење прописа за спровођење овог закона;
- 5) доноси упутства и смернице за спровођење овог закона;
- 6) прати и анализира услове конкуренције на појединачним тржиштима и у појединачним секторима;
- 7) даје мишљење надлежним органима на предлоге прописа, као и на важеће прописе који имају утицај на конкуренцију на тржишту;
- 8) даје мишљења у вези са применом прописа у области заштите конкуренције;
- 9) остварује међународну сарадњу у области заштите конкуренције, ради извршавања међународних обавеза у овој области и прикупља информације о заштити конкуренције у другим државама;
- 10) сарађује са државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, ради обезбеђивања услова за примену овог закона и других прописа којима се уређују питања од значаја за заштиту конкуренције;

11) предузима активности на развијању свести о потреби заштите конкуренције;

12) води евиденцију о пријављеним споразумима, о учесницима који имају доминантан положај на тржишту, као и о концентрацијама, у складу са овим законом;

13) организује, предузима и контролише спровођење мера којима се обезбеђује заштита конкуренције;

14) обавља и друге послове у складу са законом.

Послове из става 1. тач. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10) и 13) овог члана Комисија обавља као поверене послове.

Органи Комисије

Члан 22.

Органи Комисије су Савет Комисије (у даљем тексту: Савет) и председник Комисије.

Савет доноси све одлуке и акте о питањима из надлежности Комисије, ако овим законом и Статутом није другачије прописано.

Савет чине председник Комисије и четири члана.

Председник Комисије представља и заступа Комисију, доноси одлуке, односно обавља друге послове у складу са законом и Статутом.

Избор органа Комисије

Члан 23.

Председник Комисије и чланови Савета бирају се из реда угледних стручњака из области права и економије са најмање десет година релевантног радног **односно стручног*** искуства, који су остварили значајне и признате радове или праксу у релевантној области, нарочито у области заштите конкуренције и европског права и који уживају углед објективне и непристрасне личности.

У саставу Савета, укључујући и председника Комисије, морају бити заступљени стручњаци из обе релевантне области из става 1. овог члана, са најмање два представника.*

Председника Комисије и чланове Савета бира и разрешава Народна скупштина на предлог надлежног одбора за послове трговине.

Избор председника Комисије, односно чланова Савета врши се са две одвојене листе кандидата које садрже најмање исти, а највише двоструко већи број кандидата од броја који се бира.

За председника Комисије, односно чланове Савета, изабрани су кандидати који добију највише гласова на свакој листи, односно први наредни кандидат или кандидати на листи за чланове Савета одговарајуће струке до испуњења услова из става 2. овог члана.*

Исто лице може бити кандидат на обе листе и ако буде изабрано са листе за председника Комисије неће се узети у обзир резултат гласања за то лице на другој листи.

Избор органа Комисије врши се по јавном конкурс који оглашава председник Народне скупштине, најкасније три месеца пре истека мандата председника Комисије и чланова Савета, односно непосредно по престанку или разрешењу у смислу члана 24. овог закона.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Мандат

Члан 24.

Председник Комисије и чланови Савета се бирају на мандат од пет година, са могућношћу поновног избора.

Мандат председника Комисије и чланова Савета, престаје:

- 1) истеком времена на које су изабрани;
- 2) разрешењем из разлога предвиђених законом;
- 3) наступањем правних или чињеничних разлога за немогућност обављања дужности (оставка, испуњење услова за старосну пензију, губитак пословне способности, тешко здравствено стање које онемогућава остваривање дужности и сл).

Наступање разлога за престанак мандата из става 1. тач. 1) и 3) овог члана, констатује надлежни скупштински одбор.

Народна скупштина разрешава председника Комисије, односно члана Савета, на предлог Савета или надлежног скупштинског одбора, ако:

- 1) се поуздано утврди да су подаци наведени у кандидатури, нетачни, односно непотпуни у смислу изостављања података који би значајно умањили могућност избора;
- 2) наступе околности из члана 27. овог закона;
- 3) грубо повреди одредбе овог закона **или етички кодекс**.*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Рад Савета

Члан 25.

Савет одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

У поступку испитивања повреде конкуренције одређује се известилац из реда чланова Савета, који у сарадњи са службеним лицем одређеним за вођење поступка припрема предлог одлуке и извештава Савет о разлозима и свим битним чињеницама и околностима случаја.

Председник Комисије одређује известиоца истовремено са покретањем поступка.

Председник Комисије председава и руководи радом Савета, потписује одлуке и друге акте и стара се о њиховом извршењу.

Савет ће из својих редова изабрати лице које ће вршити овлашћења из става 4. овог члана у случају спречености или изузећа председника Комисије на начин утврђен Статутом Комисије.

Стручна служба

Члан 26.

Стручна служба Комисије (у даљем тексту: Стручна служба) обавља стручне послове из надлежности Комисије у складу са овим законом, Статутом и другим актима Комисије.

На права и обавезе запослених у Стручној служби примењују се општи прописи о раду.

У погледу законитости, стручности, политичке неутралности, непристрасности, употребе службеног језика и писма, стручне спреме и оспособљености запослених, као и у погледу канцеларијског пословања, примењују се прописи везани за државну управу.

Стручном службом руководи Секретар.

Секретара поставља Савет већином гласова.

За Секретара може бити постављено лице са високом стручном спремом правне или економске струке, са најмање 10 година радног искуства у струци и знањем у области заштите конкуренције.

За свој рад Секретар одговара Савету.

Нespoјивост функција и послова

Члан 27.

Председник Комисије и чланови Савета, у току трајања мандата у Комисији, не могу да обављају другу јавну функцију или професионалну делатност, односно не могу да се баве било којим јавним или приватним послом уз накнаду, укључујући пружање консултантских услуга и савета.

Забрана из става 1. овог члана се не односи на научну делатност, делатност наставника високошколске установе и послове у вези са стручним усавршавањем.

Председник Комисије и чланови Савета не могу бити чланови органа политичких странака, нити могу у јавности да заступају програм или ставове политичких странака.

Сукоб интереса

Члан 28.

Председник Комисије и чланови Савета имају статус функционера у смислу закона којим се уређује сукоб интереса при вршењу јавних функција.

Председник Комисије и члан Савета коме је престало чланство не могу да буду заступници у поступку пред Комисијом у складу са овим законом, најмање две године по престанку чланства, односно радног односа.

Председник Комисије и члан Савета у тренутку ступања на дужност дају писмену изјаву да не постоје сметње за избор из става 1. овог члана.

На запослене у Стручној служби сходно се примењују одредбе о сукобу интереса у складу са законом којим се уређују права и дужности државних службеника.

Етички кодекс*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Члан 28а*

Комисија доноси етички кодекс који садржи стандарде понашања и поступања чланова органа и запослених у Комисији, у циљу очувања достојанства организације, независности и непристрасности, подизања свести о одговорности у свом раду, као и ради заштите и унапређења стручног интегритета.*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Накнада за рад

Члан 29.

Председник Комисије и чланови Савета имају право на зараду, односно накнаду за рад у Комисији.

Статут Комисије

Члан 30.

Статутом Комисије ближе се уређује унутрашња организација, начин рада и спровођење поступка пред Комисијом, као и овлашћења за доношење других аката Комисије.

Статут Комисије доноси Савет, уз претходну сагласност Владе.

Статут се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Финансирање Комисије

Члан 31.

Средства за рад Комисије обезбеђују се из прихода које Комисија оствари обављањем послова, а нарочито из:

- 1) **такси*** које се плаћају у складу са овим законом;
- 2) донација, осим донација учесника на тржишту на које се примењује овај закон;
- 3) прихода од продаје публикација Комисије;
- 4) других извора у складу са законом.

Висина **такси*** из става 1. тачка 1) овог члана утврђује се Тарифником **такси*** који доноси Комисија, уз сагласност Владе.

Тарифник из става 2. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Члан 32.

Престао је да важи (види члан 60. Закона – 35/2026-43)

V. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Опште одредбе о поступку пред Комисијом

Странка у поступку

Члан 33.

Странка у поступку пред Комисијом је учесник на тржишту који је поднео пријаву концентрације или захтев за појединачно изузеће, односно учесник на тржишту против кога је покренут испитни поступак.

Својство странке у смислу овог закона немају подносиоци иницијативе за испитивање повреде конкуренције, даваоци информација и података, стручна лица и организације чије се анализе користе у поступку, као ни други државни органи и организације који сарађују са Комисијом у току поступка.

Примена правила општег управног поступка

Члан 34.

У поступку пред Комисијом примењују се правила општег управног поступка, ако овим законом није другачије прописано.

Покретање поступка по службеној дужности

Члан 35.

Комисија покреће поступак испитивања повреде конкуренције по службеној дужности, када на основу достављених иницијатива, информација и других расположивих података, основано претпостави постојање повреде конкуренције, као и у случају испитивања концентрације у смислу члана 62. овог закона.

О покретању поступка председник Комисије доноси закључак, који нарочито садржи опис радњи или аката које могу да представљају повреду конкуренције, правни основ и разлоге за покретање поступка, као и позив свим лицима која располажу подацима, исправама или другим релевантним информацијама, да их доставе Комисији.

Против закључка о покретању поступка није дозвољена посебна жалба.

Комисија је дужна да сваког подносиоца иницијативе за испитивање повреде конкуренције обавести о исходу иницијативе у року од 15 дана од дана пријема.

Покретање поступка по захтеву странке

Члан 36.

Поступак по пријави концентрације, као и поступак за појединачно изузеће, покреће се и води по захтеву странке, ако овим законом није другачије прописано.

Скраћени поступак

Члан 37.

Комисија може донети решење непосредно, без спровођења испитног поступка, ако у поступку покренутом по пријави концентрације на основу поднетих доказа и других чињеница познатих Комисији, може основано да се претпостави да та концентрација испуњава услове дозвољености у складу са чланом 19. овог закона, осим ако се утврде или стекну услови за вођење поступка испитивања концентрације по службеној дужности.

Решење у скраћеном поступку доноси председник Комисије.

Одлуке које доноси Комисија

Члан 38.

О повреди конкуренције, о појединачном изузећу и одобрењу или забрани концентрације, Комисија доноси решење.

Пре доношења решења у поступку због повреде конкуренције, Комисија ће обавестити странку о битним чињеницама, доказима и осталим елементима на којима ће засновати решење и позвати је да се изјасни у остављеном року.

Саставни део решења којим је утврђена повреда конкуренције је одлука о мери заштите конкуренције, односно друга управна мера коју одређује Комисија у складу са овим законом.

Решење Комисије је коначно, а против њега се може покренути управни спор.

О питањима у вези са управљањем поступком, привременим мерама и извођењем доказа, доноси се закључак.

Закључак се писмено саставља у случају када је потребно да се достави странци или трећем лицу, односно ради објављивања.

Закључак о извођењу доказа доноси службено лице које води поступак, ако овим законом није другачије прописано.

Против закључка из става 5. овог члана није допуштена посебна жалба, осим ако овим законом није другачије прописано.*

Брисан је ранији став 9. (види члан 8. Закона - 95/2013-15)

Жалба против закључка не одлаже његово извршење.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Достављање

Члан 39.

Достављање писмена (позив, решење, закључак и сл.) врши се у складу са правилима општег управног поступка.

Изузетно, у случају поновљене доставе, односно код доставе путем јавног саопштења, садржај писмена се објављује на интернет страни Комисије и сматра се да је достављено протеклом 15 дана од дана објављивања, ако Комисија не одреди дужи рок.

Странка се не може позивати на неуредну доставу ако је извршена достава на адресу седишта те странке које се води у Регистру привредних субјеката.

У поступку против учесника на тржишту који се сматрају повезаним учесницима на тржишту у складу са чланом 5. овог закона, достава једном учеснику на тржишту сматра се доставом свим повезаним учесницима на тржишту.

Објављивање аката

Члан 40.

Решење којим је утврђена повреда конкуренције, као и закључак о покретању поступка по службеној дужности, објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страни Комисије.

Закључак о покретању поступка се не објављује ако председник Комисије оцени да би се објављивањем угрозило спровођење поступка.

Испитни поступак

Члан 41.

У испитном поступку се предузимају потребне доказне радње у циљу правилног утврђивања чињеничног стања, а нарочито се узимају изјаве странака, сведока, обавља се вештачење, прибављају се подаци, исправе и ствари, врши увиђај и привремено одузимање ствари.

Испитни поступак спроводи овлашћено службено лице из састава Стручне службе, које одређује председник Комисије за сваки појединачни случај.

Закључак о спровођењу увиђаја и вештачења доноси председник Комисије.

Листу стручних лица и установа које се могу одредити за вештака у поступку пред Комисијом, утврђује Савет.

Службена легитимација

Члан 42.

Службена лица Комисије која спроводе радње у испитном поступку имају службену легитимацију.

Службену легитимацију из става 1. овог члана издаје председник Комисије.

Влада ближе прописује облик и садржину службене легитимације из става 1. овог члана.

Право увида у списе и право обавештавања о поступку

Члан 43.

Странка има право да разгледа списе предмета и да о свом трошку копира поједине делове списка.

Не могу се разгледати и копирати записник о већању и гласању, службени реферати и нацрти решења, списи означени као поверљиви, као ни заштићени подаци.

Лица која су подносиоци иницијативе за испитивање повреде конкуренције, даваоци информација и остала лица која учине вероватним свој правни интерес за праћење поступка, имају право да буду обавештени о току поступка.

Савет доноси акт којим се ближе уређује садржај и начин обавештења из става 3. овог члана.

Обавеза достављања и увида у исправе и документацију

Члан 44.

Закључком се налаже странкама у поступку достава, односно стављање на увид релевантних података који се воде у писаном, електронском или другом облику, исправа, ствари које садрже податке, као и других ствари које могу бити предмет доказивања у поступку, а које је странка дужна да поседује или се основано претпоставља да их поседује.

У случају да странка није доставила, односно ставила на увид тражене исправе, податке, односно ствари, до закључења поступка, Комисија ће донети одлуку према стању расположивих доказа у предмету, односно сумња која је последица изостанка наведених доказа, биће узета на штету странке која није поступила по налогу.

Заштићени подаци

Члан 45.

На захтев странке, лица које је подносилац иницијативе за испитивање повреде конкуренције или трећег лица које је доставило, односно ставило на увид тражене податке у поступку, може се одредити мера заштите извора података или одређених података (заштићени подаци), ако се оцени да је интерес подносиоца тог захтева оправдан и да је по значају битно већи у односу на интерес јавности у погледу предмета тог захтева.

Подносилац захтева из става 1. овог члана, дужан је да у захтеву учини вероватним могућност настанка знатне штете због откривања извора података, односно података на које се захтев односи.

О захтеву из става 1. овог члана одлучује закључком председник Комисије, а против закључка којим се захтев одбацује или одбија допуштена је посебна жалба о којој одлучује Савет.*

Заштићени подаци немају својство информације од јавног значаја у смислу закона којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Понављање поступка

Члан 46.

Поступак пред Комисијом се може поновити под условима прописаним правилима општег управног поступка, као и због повреде условног одобрења концентрације **или појединачног изузећа***.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Брисан је назив одељка изнад члана 47. (види члан 11. Закона - 95/2013-15)

Секторске анализе

Члан 47.

У случајевима када кретање цена или друге околности указују на могућност ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције, Комисија може анализирати стање конкуренције у одређеној грани привреде или одређене категорије споразума у различитим гранама привреде (секторске анализе).

У циљу спровођења секторских анализа у смислу става 1. овог члана, Комисија може захтевати од учесника на тржишту да доставе све неопходне податке или документа и може спроводити сва неопходна истраживања.

Комисија може нарочито да захтева од учесника на тржишту да доставе све споразуме, одлуке или обавештења у погледу усаглашених пракси.

Комисија је дужна да објави извешај о спроведеним секторским анализама на погодан начин, а нарочито на својој интернет страни и може позвати учеснике на тржишту да дају своје коментаре у погледу извештаја.

Обавеза давања тражених података

Члан 48.

Ако се основано претпоставља да се тражени подаци, ствари или исправе налазе код трећег лица, Комисија ће захтевом за давање информација тражити њихову доставу, односно омогућавање увида.

Лица којима је достављен захтев из става 1. овог члана дужна су да доставе, односно ставе на увид податке, исправе и ствари које су предмет захтева, осим у случајевима предвиђеним законом.

Захтев за давање информација нарочито садржи наводе на кога се и на шта се односи, рок за поступање, као и упозорење на последице ускраћивања давања информација, односно давања неистинитих информација.

На захтев лица које је дужно да достави, односно стави на увид податке, Комисија може да изврши увид и прикупљање података у просторијама тог лица.

Сарадња државних органа и организација

Члан 49.

Комисија може да достави другим државним органима и организацијама захтев за давање информација.

Државни органи и организације дужни су да сарађују са Комисијом и да поступе по захтеву из става 1. овог члана, у остављеном року, односно да доставе податке, исправе или друге тражене доказе, којима располажу или да дају образложено изјашњење о предмету захтева.

Обавеза из става 2. овог члана нарочито се односи на органе и организације надлежне за послове статистике, пореске органе, органе и организације локалне самоуправе, привредне коморе и друге организације које врше јавна овлашћења.

У случају неблаговременог или непотпуног поступања, односно непоступања органа или организација из става 1. овог члана, Комисија може да достави информацију о томе органу који врши надзор над радом тог органа или организације, односно пред којим сноси одговорност за рад са захтевом за предузимање потребних мера у циљу прикупљања тражених података.

У случају изостанка сарадње након поступања у складу са ставом 4. овог члана, односно вишекратних неуспелих покушаја Комисије да оствари сарадњу са одређеним државним органом или организацијом, Комисија може јавно да објави информацију о томе.

Сарадња са полицијом

Члан 50.

По захтеву Комисије, полиција ће пружати помоћ у извођењу појединих радњи у поступку, а нарочито код увиђаја и привременог одузимања ствари у складу са законом којим се уређује полиција.

Одредбе члана 49. ст. 4. и 5. односе са и на сарадњу са полицијом.

Привилегована комуникација

Члан 51.

Писма, обавештења и сви други облици комуникације између странке против које се води поступак и њених пуномоћника, која се непосредно односе на поступак, чине привилеговану комуникацију.

На привилеговану комуникацију сходно се примењују одредбе овог закона о заштићеним подацима.

У случају сумње у злоупотребу привилеговане комуникације, председник Комисије може да преиспита садржај комуникације, односно да одлучи о уклањању тог својства у односу на поједине њене облике.

2. Посебне одредбе о поступку због повреде конкуренције*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Овлашћења код спровођења увиђаја

Члан 52.

Службено лице које спроводи увиђај може:

- 1) ући и прегледати пословне просторије, возила, земљиште и друге просторије у седишту странке и осталим местима где странка или треће лице обављају пословне и друге активности;
- 2) извршити проверу пословних и других докумената, без обзира на начин на који се та документа чувају;
- 3) одузети, копирати или скенирати пословну документацију, а уколико због техничких разлога то није могуће, овлашћено лице може одузети пословну документацију и задржати је онолико колико је потребно да се направе копије те документације;
- 4) запечатити све пословне просторије и пословна документа за време увиђаја;
- 5) узимати од заступника странке или њених запослених усмене или писмене изјаве, као и документа о чињеницама које су предмет увиђаја, а ако је неопходна писмена изјава, овлашћено лице мора одредити датум до којег таква изјава мора бити достављена;
- 6) обављати остале радње у складу са циљевима поступка.

Странци се мора обезбедити могућност присуства увиђају, ако то она захтева, осим ако је захтев усмерен на одуговлачење или отежавање поступка.

Ненајављени увиђај

Члан 53.

Ако се основано сумња да постоји опасност уклањања или измене доказа који се налазе код странке или трећег лица, може се одредити извођење ненајављеног увиђаја.

Ненајављени увиђај се врши путем изненадне контроле просторија, односно података, исправа и ствари које се налазе на том месту, о чему се обавештава странка, односно држалац простора и ствари у тренутку извођења увиђаја и на лицу места.

Улазак у просторије

Члан 54.

Ако је потребно да се увиђај обави у просторијама странке или трећег лица, службено лице Комисије које спроводи увиђај дужно је да власнику, односно држаоцу тих просторија, предочи службену легитимацију и преда закључак о извођењу увиђаја у тој просторији, односно да захтева да се омогући улазак у те просторије.

Ако се власник, односно држалац просторије неоправдано успротиви спровођењу увиђаја, може се спровести присиљан улазак уз помоћ полиције.

Ако је потребно спровести увиђај у стану или другој просторији која има исту, сличну или повезану намену, а власник, односно држалац се томе успротиви, председник Комисије ће без одлагања писмено затражити издавање одговарајуће судске наредбе.

Судску наредбу доноси суд надлежан за одлучивање по тужби против решења Комисије по правилима парничног поступка за обезбеђење доказа.

Држалац стана и друге просторије има право да сам или преко свог пуномоћника и уз још два пунолетна сведока присуствује увиђају.

Ако држалац стана или његов пуномоћник нису присутни, увиђај је допуштен у присуству два пунолетна сведока.

Привремено одузимање исправа и ствари

Члан 55.

Ако се приликом увиђаја пронађу исправе, ствари, односно ствари које садрже податке или друге ствари од значаја за одлучивање у поступку, може се одредити њихово привремено одузимање до утврђивања свих релевантних података и чињеница које те исправе, односно ствари садрже, а најдуже до краја поступка.

Закључак о привременом одузимању исправа, односно ствари, као и њиховом враћању, доноси службено лице које спроводи увиђај, односно које спроводи поступак.

Лицу којем су привремено одузете исправе, односно ствари, издаје се о томе посебна потврда на лицу места.

Трошкови одузимања и чувања исправа, односно ствари, као и евентуална штета због њиховог оштећења, спадају у трошкове поступка.

Привремене мере

Члан 56.

Ако постоји опасност од наступања ненадокнадиве штете за лица на која се непосредно односе радње или акти који су предмет поступка, Комисија може закључком да наложи престанак вршења одређених радњи или примене акта, односно обавезу предузимања радњи којима се спречавају или отклањају њихове штетне последице.

Закључак из става 1. овог члана, против кога је допуштена посебна жалба, доноси председник Комисије, а по жалби против закључка одлучује Савет.*

Привремене мере из става 1. овог члана могу трајати до доношења решења у том поступку.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Управне мере које одређује Комисија

Члан 57.

Ако Комисија утврди повреду конкуренције, односно другу повреду овог закона, одредиће меру заштите конкуренције, меру отклањања повреде конкуренције, односно другу управну меру прописану овим законом.

Приликом одређивања висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције, односно процесног пенала, узимају се у обзир намера, тежина, последице и трајање утврђене повреде конкуренције.

Наплата новчаног износа одређене управне мере врши се у корист буџета Републике Србије.

Принудно извршење мере заштите конкуренције односно процесног пенала, као и повраћај средстава у случају њиховог умањења или поништаја одлуком суда, спроводи пореска управа у складу са прописима којима се уређује наплата пореза.*

Брисан је ранији став 5. (види члан 14. Закона - 95/2013-15)

За мере одређене против облика удруживања учесника на тржишту, солидарно одговарају сви удружени учесници, који могу заједнички, односно појединачно да плате обавезу, у случају да облик удруживања није у могућности да изврши плаћање или не поседује своја сопствена средства.

Брисан је ранији став 7. (види члан 14. Закона - 95/2013-15)

Влада ближе прописује критеријуме за одређивање висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције и процесног пенала, начин и рокове тог плаћања и ближе прописује услове одређивања мера из става 1. овог члана.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Прекид поступка

Члан 58.

Комисија може донети закључак о прекиду поступка испитивања повреде конкуренције, којим се одређује мера из члана 59. овог закона, ако странка, на основу садржине закључка о покретању поступка, односно чињеница утврђених у поступку, поднесе предлог обавеза које је спремна добровољно да преузме ради отклањања могућих повреда конкуренције, са условима и роковима за извршење мере.*

Предлог из става 1. овог члана, странка може да стави најкасније пре пријема обавештења из члана 38. став 2. овог закона.*

Обавештење о подношењу предлога странке из става 1. овог члана, које садржи сажети опис предлога и битних елемената предмета, Комисија објављује на својој интернет страници, са позивом свим заинтересованим странама за достављање писаних примедба, ставова и мишљења у року од 20 дана од дана објаве овог обавештења.*

Ако Комисија, на основу анализе стања на тржишту, утврди да је вероватно да ће се на основу предложених обавеза остварити циљ мере из члана 59. овог закона, закључком ће одредити меру на основу датог предлога.*

Комисија није у обавези да прихвати предлог из става 1. овог члана.*

Закључком о прекиду поступка одређује се рок за извршење обавезе странке и за доставу доказа о испуњењу услова из мере.*

Поступак ће се наставити, у року не дужем од три године од дана доношења закључка из става 1. овог члана, ако:*

1) наступе битне промене околности на којима се заснивао закључак о прекиду поступка;*

2) странка не испуни обавезе из мере у року одређеном за испуњење, односно не достави одговарајуће доказе о томе;*

3) Комисија установи да је закључак о прекиду поступка донет на основу нетачних, неистинитих, некомплетних или обмањујућих података које је доставила странка.*

О поступању странке по закључку о прекиду поступка, Комисија води рачуна по службеној дужности.*

Закључак о прекиду поступка, односно наставку поступка, доноси Савет.*

**Службени гласник РС, број 95/2013*

Мере отклањања повреде конкуренције

Члан 59.

Решењем којим се утврђује повреда конкуренције, Комисија може да одреди мере које имају за циљ отклањање утврђене повреде конкуренције, односно спречавање могућности настанка исте или сличне повреде, давањем налога за предузимање одређеног понашања или забране одређеног понашања (мере понашања).

Мере из става 1. овог члана морају бити сразмерне тежини утврђене повреде конкуренције и у непосредној вези за актима или радњама које су изазвале повреду.

Ако се утврди значајна опасност од понављања исте или сличне повреде као непосредне последице саме структуре учесника на тржишту, Комисија може да одреди меру која би имала за циљ промену у тој структури ради отклањања такве опасности, односно успостављање структуре која је постојала пре наступања утврђене повреде (структурне мере).

Структурна мера се одређује само ако нема могућности за одређивање једнако или приближно делотворне мере понашања или ако би одређивање мере понашања представљало већи терет за учесника на тржишту него конкретна структурна мера, односно ако раније изречена мера понашања поводом исте повреде конкуренције није спроведена у целини.

Структурна мера може да предвиђа обавезу развргавања настале структуре учесника на тржишту, нарочито путем продаје појединих његових делова или имовине другим лицима која нису повезана са учесником на тржишту.

Влада ближе прописује услове за одређивање заштитних мера из ст. 1. и 3. овог члана.

3. Посебна одредба о поступку појединачног изузећа рестриктивног споразума

Одлучивање по захтеву за појединачно изузеће

Члан 60.

Решење по захтеву за појединачно изузеће рестриктивног споразума доноси се у року од 60 дана од дана подношења захтева.

Решење о појединачном изузећу нарочито садржи период трајања појединачног изузећа, као и услове изузећа.

Странка може захтевати продужење периода трајања појединачног изузећа посебним захтевом који се подноси најкасније два месеца пре истека тог периода.

По захтеву из става 3. овог члана, могу да се одреде исти или различити услови и период трајања појединачног изузећа.

Решење из става 1. овог члана Комисија може, у поступку поновљеном по службеној дужности у смислу члана 46. овог закона у року од годину дана након његовог доношења, да укине ако се битно измене услови под којима је изузеће одобрено, односно да поништи ако се изузеће заснива на нетачним или неистинито приказаним чињеницама или ако се изузеће злоупотребљава.*

За издавање решења по поднетом захтеву из ст. 1. и 3. овог члана подносилац захтева плаћа **таксу*** у висини утврђеној Тарифником из члана 31. став 2. овог закона.

*Службени гласник РС, број 95/2013

4. Посебне одредбе у поступку испитивања концентрације

Обавеза пријаве концентрације

Члан 61.

Концентрација мора бити пријављена Комисији у случају да је:

1) укупан годишњи приход свих учесника у концентрацији остварен на светском тржишту у претходној обрачунској години већи од 100 милиона евра, с тим што најмање један учесник у концентрацији на тржишту Републике Србије има приход већи од десет милиона евра;

2) укупан годишњи приход најмање два учесника у концентрацији остварен на тржишту Републике Србије већи од 20 милиона евра у претходној обрачунској години, с тим што најмање два учесника у концентрацији на тржишту Републике Србије имају приход већи од по милион евра у истом периоду.

При рачунању годишњег укупног прихода из става 1. овог члана неће се рачунати приход који ти учесници на тржишту остваре у међусобној размени.

Концентрација која се спроводи путем понуде за преузимање у смислу прописа којим се уређује преузимање акционарских друштава, мора бити пријављена и кад нису испуњени услови из става 1. овог члана.

Испитивање концентрације по службеној дужности

Члан 62.

Комисија може, по сазнању за спроведену концентрацију, спровести испитивање концентрације ако утврди да заједнички тржишни удео учесника у концентрацији на тржишту Републике Србије износи најмање 40%, односно ако основано претпостави да* концентрација не испуњава услове дозвољености из члана 19. овог закона, као и у случају друге концентрације која није одобрена у складу са овим законом.

Ако се током поступка испитивања пријаве концентрације утврди да су испуњени услови за поступак испитивања по службеној дужности из става 1. овог члана, поступак ће се наставити по службеној дужности на основу закључка који доноси председник Комисије.

Терет доказивања постојања тржишног удела и услова из става 1. овог члана је на Комисији.

Комисија је дужна да донесе решење у поступку испитивања концентрације у року од **четири*** месеца од дана покретања поступка по службеној дужности.

*Службени гласник РС, број 95/2013

Пријава концентрације (нотификација)

Члан 63.

Пријава концентрације (нотификација) подноси се Комисији у року од 15 дана од дана извршења прве од следећих радњи:

- 1) закључења споразума или уговора;
- 2) објављивања јавног позива, односно понуде или затварања јавне понуде;
- 3) стицања контроле.

Пријава из става 1. овог члана може се поднети и када учесници на тржишту покажу озбиљну намеру за закључење уговора, потписивањем писма о намери, објављивањем намере да учине понуду или на други начин који претходи радњи из става 1. овог члана.

Када контролу над целим или над деловима једног или више учесника на тржишту стиче други учесник на тржишту, пријаву подноси учесник на тржишту који стиче контролу, а у случају заједничког улагања, пријаву подносе сви учесници на тржишту заједно.

Влада ближе прописује садржину и начин подношења пријаве концентрације.

Прекид спровођења концентрације

Члан 64.

Учесници у концентрацији дужни су да прекину спровођење концентрације до доношења решења Комисије.

У случају из члана 62. овог закона учесници у концентрацији дужни су да прекину спровођење концентрације од дана пријема закључка о покретању поступка одобрења спровођења концентрације.

Обавеза прекида концентрације из ст. 1. и 2. овог члана не спречава реализацију преузимања пријављеног надлежном органу у складу са законом којим се уређује преузимање акционарских друштава, односно законом којим се уређује приватизација, под условом да је пријава концентрације благовремена, да стицалац контроле не врши управљачка права по основу стечених права или то чини само да би одржао пуну вредност инвестиција и на основу посебног одобрења Комисије.

По захтеву за давање одобрења из става 3. овог члана одлучује закључком председник Комисије.

Одлуке у поступку испитивања концентрације

Члан 65.

Комисија је дужна да донесе решење по пријави концентрације у року од месец дана од дана пријема потпуне пријаве у смислу прописа из члана 63. став 4. овог закона, у складу са чланом 37. овог закона, односно закључак о спровођењу испитног поступка из члана 62. став 2. овог закона.*

Ако Комисија не донесе решење по пријави у року из става 1. овог члана, односно не донесе решење у поступку испитивања концентрације по службеној дужности у року из члана 62. став 4. овог закона, сматра се да је концентрација одобрена.

Комисија ће решењем одобрити концентрацију која испуњава услове дозвољености у смислу члана 19. овог закона, односно забранити у супротном.

Ако се утврди да пријава не испуњава услове из члана 61. овог закона или да подносилац није извршио допуну непотпуне пријаве по налогу Комисије, пријава се одбацује закључком који доноси председник Комисије.*

За издавање решења по пријави концентрације, подносилац плаћа **таксу*** у висини утврђеној Тарифником из члана 31. став 2. овог закона.

Ако се пријава концентрације одбаци из разлога да не испуњава услове из члана 61. овог закона, такса из става 5. овог члана се не плаћа, односно враћа се подносиоцу.*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Условно одобрење концентрације

Члан 66.

Ако Комисија утврди да нема услова за одобрење концентрације, обавестиће подносиоца пријаве о битним чињеницама, доказима и осталим елементима на којима ће засновати решење и позвати га да се изјасни у остављеном року.

Подносилац пријаве може у изјашњењу предложити посебне услове које је спреман да прихвати са циљем да спровођење концентрације испуњава услове за одобрење.

Комисија ће имајући у виду предложене посебне услове, ако процени да су подобни за остваривање услова из члана 19. овог закона, донети решење којим одобрава концентрацију и одређује посебне услове и рокове за њихово извршавање, као и начин контроле извршавања услова (условно одобрење).

Мера деконцентрације

Члан 67.

Ако Комисија утврди да је спроведена концентрација за коју није издато одобрење или нису извршени услови и обавезе у случају да је концентрација условно одобрена, може донети решење којим ће учесницима у концентрацији изрећи мере потребне за успостављање или очување конкуренције на релевантном тржишту (мере деконцентрације) и то наложити учесницима да изврше поделу привредног друштва, отуђе акције или уделе, раскину уговор или изврше друге радње у циљу успостављања стања пре спровођења концентрације.

Решење из става 1. овог члана нарочито садржи рок и посебне услове испуњења датог налога.

5. Мере заштите конкуренције и процесног пенала

Мера заштите конкуренције

Члан 68.

Учеснику на тржишту одредиће се мера заштите конкуренције, у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини највише 10 % од укупног годишњег прихода **оствареног на територији Републике Србије и***, обрачунатог у складу са чланом 7. овог закона, ако:

- 1) злоупотреби доминантан положај на релевантном тржишту у смислу члана 16. овог закона;
- 2) закључи или изврши рестриктивни споразум у смислу члана 10. овог закона, односно рестриктивни споразум који није изузет у смислу члана 60. овог закона;
- 3) не изврши, односно не спроведе мере отклањања повреде конкуренције, односно меру деконцентрације у смислу чл. 59. и 67. овог закона;

4) спроведе концентрацију супротно обавези прекида у смислу члана 64. овог закона, односно за коју није издато одобрење за спровођење концентрације у смислу члана 65. овог закона.

Рок за плаћање износа мере заштите конкуренције одређује се истим решењем којим је одређена та мера и не може бити краћи од три месеца, нити дужи од годину дана од дана пријема решења.

Мера заштите конкуренције не може се одредити протеком пет година од дана извршења радње или пропуштања испуњења обавезе, односно од последњег дана временског периода извршења радње из става 1. овог члана.*

Застарелост из става 3. овог члана прекида се сваком радњом Комисије предузетом ради утврђивања радње из става 1. овог члана и одређивања мере заштите конкуренције. Када Комисија води поступак против више учесника на тржишту или удружења учесника на тржишту, застарелост се прекида даном када је било ком од учесника на тржишту који има положај странке у поступку достављен поднесак Комисије.*

После сваког прекида, застарелост почиње поново да тече, али се поступак испитивања повреде конкуренције не може водити протеком двоструког периода утврђеног ставом 3. овог члана.*

Мера заштите конкуренције не може се наплатити протеком пет година од дана извршности решења Комисије, а ако је покренут управни спор, од дана правоснажности судске одлуке.*

Застарелост се прекида сваком радњом надлежног органа предузетом ради наплате мере заштите конкуренције и почиње поново да тече, али се поступак наплате не може водити протеком двоструког периода утврђеног ставом 6. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Ослобађање од обавезе из мере заштите конкуренције

Члан 69.

Учесник споразума из члана 10. овог закона, који је први Комисији пријавио постојање споразума или доставио доказе на основу којих је Комисија донела решење о повреди из члана 10. став 1. овог закона, ослобађа се од обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције.

Ослобађање од обавезе плаћања новчаног износа из става 1. овог члана примениће се под условом да Комисија, у тренутку достављања доказа, није имала сазнање о постојању споразума из члана 10. став 1. овог закона или је имала сазнање али није имала довољно доказа да донесе закључак о покретању поступка.

Учеснику споразума из члана 10. став 1. овог закона који не испуњава услове за ослобађање од обавезе плаћања новчаног износа, висина плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције може бити смањена под условом да у току поступка Комисији достави доказе који у том тренутку нису били доступни, а који омогућавају окончање поступка и доношење решења о повреди из члана 10. став 1. овог закона.

Одредбе ст. 1. до 3. овог члана не примењују се на учесника споразума који је иницирао закључење споразума из члана 10. став 1. овог закона.

Влада ближе уређује услове за ослобађање од обавезе плаћања новчаног износа из ст. 1. до 4. овог члана.

Мера процесног пенала

Члан 70.

Учеснику на тржишту одређује се мера плаћања процесног пенала у износу од 500 евра до 5.000 евра за сваки дан понашања супротно налогу Комисије датом у поступку, односно непоступања по том налогу, под условима из члана 57. овог закона, ако:

1) не поступи по захтеву Комисије да јој достави, саопшти, стави на увид или омогући приступ траженим подацима, онемогући улазак у просторије или на други начин спречи увиђај, односно достави или саопшти нетачне, непотпуне или лажне податке, укључујући податке у смислу чл. 44, 47. и 48. овог закона;*

2) не поступи по привременој мери из члана 56. овог закона;

3) не поднесе пријаву концентрације у року из члана 63. став 1. овог закона.

Процесни пенал не може да износи више од 10% укупног годишњег прихода обрачунатог у складу са чланом 7. овог закона.

Рок за плаћање процесног пенала одређује се истим решењем којим је одређена та мера и не може бити краћи од једног нити дужи од три месеца од дана пријема решења.

Мера плаћања процесног пенала не може се одредити нити наплатити протеком једне године од дана пропуштања радње из става 1. овог члана.

*Службени гласник РС, број 95/2013

VI. СУДСКА КОНТРОЛА

Судска контрола решења Комисије

Члан 71.

Против коначног решења Комисије може се поднети тужба суду у року од 30 дана од дана достављања решења странци, по којој одлучује Управни суд.

Подношење тужбе не одлаже извршење решења.

Комисија може по захтеву подносиоца тужбе да одложи извршење решења до правоснажности судске одлуке, ако би извршење тог решења нанело ненадокнадиву штету за тужиоца, а нарочито ако би вероватно довело до стечаја или престанка обављања пословне делатности тужиоца, под условом да одлагање није противно јавном интересу.

Уз захтев за одлагање подноси се доказ о поднетој тужби.

По захтеву за одлагање извршења одлучује Савет, најкасније до истека рока за плаћање одређеног у решењу.

Судски поступак

Члан 72.

У поступку пред судом ради испитивања законитости решења Комисије, примењују се одредбе закона којим се уређују управни спорови, ако овим законом није другачије прописано.

Законитост решења Комисије, у делу одлуке о висини новчаног износа одређене управне мере, испитује се у односу на услове за ту одлуку прописане овим законом и подзаконским актима.

Ако суд утврди да је оспорено решење Комисије незаконито само у делу који се односи на висину новчаног износа одређене управне мере, по правилу ће пресудом преиначити оспорено решење у том делу, под условима прописаним законом којим се уређују управни спорови.

Рок за доставу тужбе са прилозима Комисији на одговор је 15 дана од дана пријема у суду, а рок за давање одговора је 30 дана од дана пријема тужбе на изјашњење.*

Суд ће донети одлуку по тужби најкасније у року од три месеца од пријема одговора на тужбу односно од протеча рока за одговор на тужбу.*

Рок за доставу ванредног правног средства са прилозима на изјашњење је 15 дана од дана пријема у суду, а рок за давање одговора је 30 дана од дана пријема ванредног правног средства на изјашњење.*

Врховни касациони суд ће донети одлуку о ванредном правном средству најкасније у року од три месеца од пријема одговора на ванредно правно средство односно од протеча рока за овај одговор.*

*Службени гласник РС, број 95/2013

Накнада штете

Члан 73.

Накнада штете која је проузрокована актима и радњама које представљају повреду конкуренције у смислу овог закона, а која је утврђена решењем Комисије, остварује се у парничном поступку пред надлежним судом.

Решење Комисије из става 1. овог члана не претпоставља да је штета наступила, већ се иста мора доказивати у судском поступку.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

На поступке који су започети до дана почетка примене овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Члан 75.

Даном почетка примене овог закона Комисија за заштиту конкуренције која је основана Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, број 79/05), наставља са радом у складу са одредбама овог закона.

Члан 76.

Председник и чланови Савета Комисије, обављају дужност председника Комисије и чланова Савета, у складу са овим законом, до избора органа Комисије, у складу са овим законом.

Члан 77.

До почетка рада Управног суда у складу са законом којим се уређују судови, по тужбама против решења Комисије суди Виши трговински суд.

До избора председника и судија Врховног касационог суда, плата председника Комисије, односно чланова Савета, утврђује се у висини плате председника, односно судија Врховног суда.

Члан 78.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, број 79/05).

Члан 79.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети до почетка примене овог закона.

Члан 80.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се подзаконски акти донети до дана почетка примене овог закона, осим одредаба које су у супротности са овим законом.

Члан 81.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од 1. новембра 2009. године.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ” ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о заштити конкуренције: „Службени гласник РС”, број 95/2013-15

Члан 22.

Поступак пред Комисијом који до дана ступања на снагу овог закона није окончан, наставиће се по одредбама овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, на утврђивање доминантног положаја на тржишту и застарелост мере заштите конкуренције, примењиваће се правила која су важила до дана ступања на снагу овог закона.

Председник Народне скупштине ће у року од месец дана од ступања на снагу овог закона, огласити јавни конкурс за избор органа Комисије.

Председнику Комисије и члановима Савета који су на дужности у време ступања на снагу овог закона, престаје мандат избором нових органа на основу конкурса из става 3. овог члана.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.